

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

BÁSNICKE

PRVIESENKY

JOZEFA ZBRANSKÉHO.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

12.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

Vydalo

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

viacej priateľov slovenskej mládeže.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

(Čistý výnos venovaný je ku prospechu základiny evanj.
gymnásiuma v T. Sv. Martine.)

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

V SKALICI.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

tlačou Joz. Škarnicla čest. knihtlačiara Mat. Slovenskej.

1868.

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P. O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAV
MÚZE
P.O. HVIEZD

ANDREJOVI SLÁDKOVIČOVI,

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

PRVÉMU

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

SPEVCOVI

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAV
MÚZE
P.O. HVIEZD

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

SLOVENSKÉMU,

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM
P.O. HVIEZDOSLAVA

ORAVSKÉ
MÚZEUM

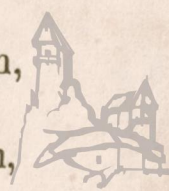

Mnoho napomôcť, viacej je ľúbiť
Národ svoj, svoju otčinu,
Jednomu ľudu vernosť prisľúbiť
Jednu objímať dievčinu,
Jedno len srdce v prsiach tých bije,
Pre jeden obraz mrie len a žije:
Ach krásny beh to života!
Sladko je želiť, sladko je spievať,
Zápalom svätým hlasy rozlievať,
Kde je súciť a nie hmota.

Vysoko vzlietne básnik s národom,
Veď on ho chová pestuje;
Prepadnúť nedá myšlienok plodom,
Veď lútnu on tiež miluje:
Spevom si národ, a lútnu citom
Obveje každým rána úsvitom,
Duša v ňom lúbošť zavzneje,
Zúri povrha, klam nepriateľa! ?
Ona sa chytí plášťa anjela,
Ňou tvár básnika sa smeje.

Národ miluje ten, kto mu spieva,
Spevom krásli jeho krásy,
Miluje, že tak verná je deva
Jak nevinné sú jej hlasy.

Dedinôčka je to R. . . :

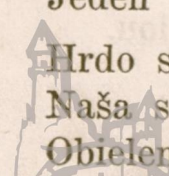
Dedinôčka je to, kde som sa narodil,
V tichej nevinnosti prvé roky chodil.
Nevedel, čo je žiaľ, necítil boľasti
Len matkiné slová, a bozkov jej slasti.

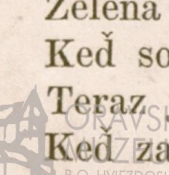
Milá dedinôčka mladých rokov jastra !
S nimis, mi odrazu od srdca odrástla.
Vyššej si vybiehol prútik kra maličký,
Na ňom sedávaly lúbezné hrdličky.

Rozletel sa život k vrstve uviazaný, —
Letel: zchytaly ho širé sveta strany : —
Jeden kus na východ, na poľnoc od bratrov...
Jeden čo ma drží — za vysokou Tatrou.

Hrdo si tá Tatra vyzerá do hora :
Naša sláva ona ; ale aj pokora !
Obielená stojí, v mladuškom závoji,
Pri nej šuhaj — slnce, v pozlatenom kroji.

Zelená — vchodila s jaseňou do boja
Keď som ňu nechával dedinôčka moja.
Teraz je bez barvy — studené ohnisko,
Keď zas k tebe stupím ty moje rodisko.
Poznaj si šuhaja moja dedinôčka,
Čo si ho dakedy vidíš len do rôčka.

Hlboko padla — krvou zkalila,
 Kde sa pri páde svojom stávilá,
 Alpí, Balkána a Uralu pluky. —
 Krv z Alpov bielych odstrekla na Tatru,
 Z polian Tatry vztiékla dolinami —
 Neplač matka horkými slzami:
 Pozri na tú zlatolesklú vatru,
 Čo sa tam smeje, —
 No to sú naše nádeje.
 Hej, raduj sa matka moja,
 Zes' Slovenka, že si svoja, —
 Syn tvoj, že je verný Slovák!

Vyšní-Kubín.

V doline jarej moja dedina,
 Vencami modrých vrchov objatá.
 Jako by bola celá zo zlata,
 Chalupy nízke kryté diamantmi. . .
 Zlatá dedinka, rodisko moje!
 Slzou mi prejdú po krásach tvojích,
 Vrchoch, lúčinách koliače oči. . .
 Nad tebou plače syn tvoj — od radosti.
 Kdes' vrstva mladá? . . . podaj mi ruky,
 Čo ochladené zohrejú moje.
 Podajme srdcia! sviažme jích spolu,
 Jak na úslní nekdy veselom sme. . .
 Krásna dedina, rodisko moje! . .
 Milo, že mojou môžem Ťa volať;

Podzemné hlasy.

Na prosto Choča, kde Ostráskala
Tvrde opachy svoje zložila,
Nad žltoklasnou, milou dolinou,
Chmúrna postava Hradiska si stala.

Lež odletely trasúce časy,
V rummy zajaly vysoké steny
A prišly časy, búrky, privaly —
Odmyly rummy, odruly slávu.
A stojí skala Ostrou volaná:
Len ona káže v ostrých ohlasoch
Nádheru svojho — a v noci tichej
Spevným dunením, ako keby zvonmi.

* * *
Tichá noc stala. Vysoké väže,
Jak by sa k nebu pretekať chcely
Vybrať si hviezdy najkrajšie sebe,
Hore vypäté, závojisté sedia.
Necúť života. Všade je ticho,
Len cez zastreté hrubo obloky,
Na ktorých strežú ozorné mreže,
Plápoláť vidno osamelé svetlo. —
Pri stole dnuhá postava bladá.
Sedivý Otec . . . Pán hradu toho,
Čo kutinami Tatry panuje, —
V jeho brežinách Orava, Váh pláva.

K mesiacu.

Ty všetečník! čože kukáš
Do môjeho obločka? —
A každým skoro večerom —
Indy ani do rôčka.

Čože hľadáš? povedz bladá,
Veď som ja nie milenec:
Chod, kde ťa čakajú radi
Pletúc lúbosti veniec.

Ak i to nie — — nerozpáliš
Srdce moje — milený,
Že túžeb závoj odháliš: —
Nájdeš mramor studený.

A v mramori zora žiari —
Blesk tvoj môž tiež zpočínúť:
Odstúp, jak máš bez následku
V nom na večnosť zahynúť.

A len kukáš všetečníčku! . . .
Ty musíš čosi tušiť,
Snáď chceš drahú z očí slzu
Tajomnosti osušiť? —

Pred tebou nemožno tajiť
Bo preniká ten zrak tvoj
No, lúbiť chcem, lúbiť budem,
Ale iba národ môj!

No podlač si ty! — nádhiera tvoja. —
 Už len s jazykom chceš ísť do boja! —
 No cudzú slávu uchvatni! .

Zabudni slávu, keď si zabudnul
 Hodnosti svojej podpory
 Keds' si len hriecha slasti nabudnul:

Hriech ti nebe neotvorí! —
 Za dvermi plače spása tam tvoja,
 Kde hnije sláva, sladkosť pokoja:
 Tebe trpkosť nasleduje.
 Sláva tá tvoja hrob ti len sľubi,
 Trest — tak! kto bratra svojho neľúbi,
 Kto si Boha nemiluje! —

Spokojnosť.

Krásna cnosť, — vravia — je tichá spokojnosť,

Ona na zemi raj tvorí svätý,
 A kto ctí túto, odplata mu: hojnosť
 Kroky bohate jeho obletí . . .

Či sa nadýma cudzí s oslavou,
 Čo mu náhoda nadelila jedna;
 Slabý dôchodok, dejina to biedna: —
 Ja som spokojný s mojou Oravou! —

Ktože má krásu väčšiu obnovenstva,
 Keď ju Prviesňa ľubá obveje;
 Dolinou život jarý človečenstva,
 A vrchami sa snujú nádeje,
 Každá polana s studnicou hravou —

Ze každému je otčina drahá: veď! . . .
 A čo sa všetka na ňu borí háveď: —
 Spokojný budem s mojou Oravou! —

Na smierenie.

Podajte ruky! — buďme priatelia
 Dvoh národov verní bratia, —
 Čo sa nelúča, čo sa nedelia:
 V sväzku jednom sa neztratia.
 Jak peria divým, hnevyným privalom
 Stojí hrst' ľudu obrom — ovalom —
 Ale, keď sa vedno skuje: —
 Nesrobia krivdu žiadne mu vzteky!
 A bude veľký — večný — na veky:
 Keď sa riadi — a miluje.
 Čo je prach, piesok vetru silnému, —
 To ľud malý behu sveta.
 Jeden chrám Bohu — Bohu svätému,
 A všetkým rovná osвета.
 Prajme si bratia, prajme, jak milým —
 Čo nám tí činia i my činme jím!
 Nezáviďme vlastnie zbožia.
 Stvorme sa v jednu nezvratnú skalú: —
 Ľahko odolaf, svetu — prívalu:
 Diable! — tu je ruka Božia — — —
 Neutrhajme si, — to je špata:
 Klamať druhých, lúpiť, zdierať,

Keď k tebe vkročím ľúbená, deva,
Tichým večerom čo o mne spieva —
Ktože mi povie, že som na Slovensku?

Keď hlasy ľubé matky zaznejú,
Keď ma jej bozky slastou ovejú —
Ktože mi povie, že som na Slovensku?

Hlava ma bolí, od horúčavy
Čo osúd dýcha na ňu nepravý:
Viem — cudzý oheň — nie som na Slovensku.
Srdce ma bolí, keď túžiť musí,
Ach! i tá túžba sa mi už hnusí.
Túžba: neláska, nie som na Slovensku.

Jazyk ma bolí . . . ech! reč Hansova,
Ani vysloviť tvrdé ty slová! —
Hlas utly mojej — nie som na Slovensku.

Keď tieto dušu moju nechajú,
A ja pri tichom neresti kraju
Prekročím dialku — ku môjmu Slovensku;
Keď tieto dušou mojou prestanú,
Rodina, deva, mať — ma obstanú:
Sám poviem vtedy, že som na Slovensku!

K tej slovenskej mládeži.
Hor — junač moja, hor — junač mladá! —
Národ volá, doba zneje —
Začervenie sa zora nám bladá,

Keď zachováme nádeje.

Hor sa len junač! — Veľké stoletie

I nášmu rodu veniec upletie —

On je v stave, veď je mladý!

Zastaníme si ho pred sveta zlobou, —

Hor sa! do poľa, ešte tou mdlobou —!

Za národ pracujme radi! —

Hor — junač moja, už Tatра žiari,

Na nás čaká v sláve ona —

Obzrite sa po mladej jej tvári! —

Ťah zápalov — jej výhona —

Matka je zdravá — mocní synovia — —

Oj, bráňme si ju smelí druhovia:

Bráňme duchom, bráňme telom!

Nech zná svet: i v nás že duch jestvuje,

Že si aj Slovák národ miluje —

Hoj, sláva vykupiteľom! —

Ozrutná chmára, — svetom prívaly

Letia rykotom nezbedným;

Neboj sa jích ty, národ môj malý

Trvaj len — spása posledním! —

Zvon sveta hučí — nečuj tie hlasy,

Že sú čarovné zvukov tých krásy:

Nedbaj — veď sú len do času —

No, mlaď lúbežná viň si len veniec —

A cuj súhlasia svojích gajdeniec:

V svojom hľadať svoju krásu!

Oj, Tatра naša! — objím si deva

Mater svoju vďačne, vrele,

A keď harfe bych prosil
 Ešte krajšie hlasy,
 Čo by meno moje
 Vedly po vše časy
 V sláve od nich žila
 Tá rodinka nová —
 Uslyš že ma Bože,
 Počuj moje slová! —

Básnik.

Čo je poetovi? —
 Rozstre svoje siete
 Hlasov, — a všetko je
 Jeho na tom svete. —

Palác si vystaví
 Na miesto chalupy,
 Doň si drahé stoly
 Miesto biedy kúpi.

Miesto smutkov skaly
 Na pohovku sadne
 Shon pekných Valkyrij,
 Slúži kolo — riadne.

A keď sa svet zmrkne:

Dá odkryť obloky, —

Pán mesiac navštíví,
 S vážnymi ho kroky.

Pošepne mu čosi, —

A on harfu zchytí: